

Vyjádření předsedy Pionýra

k obsahu dokumentu „Hygienicko-protiepidemická opatření stanovená pro zajištění sezóny letní dětské rekreace 2020“ (Ministerstva zdravotnictví)

Úvod

Rozumím připomínkám ke zdánlivě málo jasným „Opatřením“, ale zopakuji i naše předběžná upozornění, že očekávat všeobjímající, jasné a snadno proveditelné postupy bylo nereálné.

Dokument se odkazuje na pravidla vymezená v zákoně a vyhlášce (občas je přijímáme i vlašně) - bez nich působí opravdu polovičatě. Navazuje na ně a rozvíjejí je tak, aby odpovídala současné celospolečensky vysoce nestandardní situaci.

Jediným řešením je v klidu „Opatření“ pročíst a porovnat je s realitou tábora/základny a „vzít zdravý rozum do hrsti“. Následně se obrátit s dotazy na místně příslušnou HS a na tomto základě stanovit vlastní podmínky.

Lišácky hledat cestičky, jak něco obejít, bych letos skutečně nedoporučoval.

Přijměme skutečnost, že např. univerzálně definovat pojem „stanový tábor“^{1/} - s ohledem na rozmanitost základen a tábořišť - objektivně není možné (nejde o naschvál hygieniků).

Odpovědi na došlé dotazy

V další části „Vyjádření“ následují odpovědi na častější či zábavné dotazy. Obsah odpovědi chápejte, jako vyjádření naší zkušenosti, jak „Opatření“ a širší souvislosti vnímám(e).

Musíme od všech účastníků vybírat potvrzení o zdravotní způsobilosti? Lze použít i ta vystavená loni? Platí to i pro vedoucí a ostatní pracovníky tábora?

U akcí, které splňují podmínky zotavovací akce, je potvrzení o zdravotní způsobilosti nutné od každého účastníka. U ostatních akcí, asi vyjma víkendovek (pá-ne), se tato zásada uplatňuje „přiměřeně“ - jinými slovy u dětí je potvrzení doporučeno, u dospělých je vyžadováno povinně^{2/}. Je doporučeno, aby osvědčení byla vystavena co nejkratší dobu před akcí.

Mezi doporučeními je i provedení zdravotního filtru - kdy by měl proběhnout? Jak to řešit, když část dětí jede společným autobusem a část dětí přivezou rodiče přímo na tábor?

Zdravotní filtr je třeba provést u dětí i u dospělých ještě před vstupem do prostoru tábora. V případě individuální dopravy se provádí postupně, jak účastníci přijíždějí, ale mimo tábořiště.

Je k dispozici nějaká přehledná pomůcka pro vedení zdravotní dokumentace, abychom na nic nezapomněli?

Pionýr má v nabídce zdravotní deníky, které s tímto určitě mohou pomoci. Jsou dostupné v papírové podobě (na E-mošce) i elektronické podobě ([zde stáhnout](#)). Informace zaznamenané v deníku slouží nejen pro vedení tábora, ale musí být také předány rodičům účastníků.

^{1/} Problém jsme samostatně konzultovali na Ministerstvu zdravotnictví: Tuhle definici ale zkrátka nikdo nezformuluje. (*Mimochodem* © *zkusili jste si to?*)

^{2/} Plyne z ministerské metodiky.

Opravdu musíme na tábore zavést speciální hygienická opatření? Zjednodušeně: Na co si fakt máme dát pozor?

Ano, je nutné zpřísnit běžnou provozní hygienu na tábore. Nejde o nereálné požadavky. Ale je nutné být více dbalí na provoz a například zajistit dávkovače na mýdlo a na dezinfekci (ty musí být rozmístěny tak, aby byly všem průběžně dostupné). Stany musí být větrané a uklizené (o to se mohou postarat děti, úklid tábora ale zajišťovat nesmějí). Dvakrát denně je nutné dezinfikovat záchody (zajistí zdravotník) a umývárny, důkladně uklízet jídelnu (zajistí určení pracovníci tábora). O úklid kuchyně se starají „pracovníci kuchyně“, protože nikdo jiný (kromě zdravotníka) tam nemá mít přístup.

Ví nějaký chytrák, kolik je potřeba dezinfekce na účastníka?

Přesné množství závazně stanoveno není. Všeobecně to určit není možné, protože provoz je různý, také k užívání bude přistupováno odlišně. Při snaze propočítat nutné množství dezinfekce vzešel tento orientační poměr - 1 decilitr na 10 účastníků a den.

Pozor také: musí jít o správnou dezinfekci s tzv. virucidními účinky - ničící viry. Na místě je asi vhodné připomenout například rozlišování dezinfekce na povrchy a na ruce. U té na ruce mít na paměti výskyt alergií, tj. dávat pozor na možné alergické reakce.

Těž bude praktické předem rodičům doporučit, ať nedávají dětem vlastní dezinfekci, jde často o hořlavé látky, které by měly být pod dohledem.

Dočetli jsme se, že máme mít jednorázové ručníky, proč? Nestačí dětem jejich textilní?

Textilní ručníky lze využívat, pokud má každé dítě vždy po ruce vlastní. Proto je vhodné mít v umývárkách jednorázové ručníky pro případ potřeby (hlavně pokud tu neteče teplá voda - před použitím dezinfekce je totiž třeba si ruce osušit).

Každý rok se nám na tábore střídají běhy tak, že autobus, který přiveze nové děti, odveze ty, kterým tábor končí. Poradíte nám, jak to vyřešit, když máme zajistit minimálně osmihodinový odstup?

Střídání běhů na jedné základně bude letos nutné řešit jinak, než jsme zvyklí. Základna totiž musí být mezi běhy důkladně uklizena a dezinfikována. Nabízí se proto možnost například podpořit místní ekonomiku a vyhledat dopravce působícího nedaleko tábora, který odveze účastníky prvního běhu do našeho domovského města či obce, zde mu na potřebnou dobu uhradíme „čekačku“, a poté se vrátí s účastníky druhého běhu na připravenou základnu. Je to jistě hospodárnější, než aby se autobus „otáčel“ dvakrát.

Každý rok nás na tábor jezdí okolo čtyřiceti a snažíme se děti vést k samostatnosti a pomoci (například při přípravě jídla). Mohou vůbec letos děti s takovými věcmi pomáhat?

Děti se mohou na přípravě stravy podílet jen přípravou surovin před tepelnou úpravou - tedy škrábat, krájet brambory, balit knedlíky a podobně. Ovšem už nemohou mazat chleba k svačině.

Počet osob pohybujících se v kuchyni je třeba minimalizovat - proto by takováto příprava surovin měla probíhat mimo kuchyni.

„Jak číst“ zvýšená opatření pro táborové kuchyně?

Samozřejmě je v první řadě nutné dodržet všechna pravidla daná vyhláškou pro zotavovací akce. Při mytí nádobí musí být odděleno provozní nádobí od stolního. Kuchaři a kuchařky by měli používat roušky, rukavice, pláště a pokrývky hlavy. To pochopitelně platí pro „čistý“ provoz jako vydávání jídla, asi ne například pro drhnutí umaštěné trouby.

Jsme malý tábor, ale když jsme četli hygienická opatření od ministerstva zdravotnictví, zarazil nás požadavek na záchody. Kolik jich musíme minimálně mít, abychom vše splnili? Bere se jako kohoutek s tekoucí vodou i kohoutek na barelu?

Základní počet toalet je dán klasickou vyhláškou pro zotavovací akce dle počtu účastníků. Aktuálně je ale nezbytné, aby navíc k tomuto počtu byl vyčleněn pro osoby zajišťující péči

o nemocné^{3/} a u stanových táborů jeden záchod s mycím místem pro izolaci (marodku)^{4/}. Pro mytí rukou musí být k dispozici tekoucí pitná voda, což lze zajistit i pomocí nádrže (např. barel) s kohoutkem.

Pro školy je teď speciální bezinfekčnost, musíme mít na tábor také upravený náš běžný formulář?

Ano, je nutné používat nové formuláře a vzory, které zohledňují aktuální situaci. Prohlášení o bezinfekčnosti ([ke stažení zde](#)) nesmí být starší než 24 hodin, nejlepší je přímo ze dne odjezdu. Stejně tak potvrzení o zdravotní způsobilosti má být co nejaktuálnější.

Musíme od všech vedoucích a pionýrských pracovníků na táboře vyžadovat zdravotní průkaz pracovníka v potravinářství? Musí ho mít, i když se nepodílí na přípravě a vydávání stravy?

Ano, všichni vedoucí na táboře musí mít zdravotní průkaz pracovníka v potravinářství, což plyne z požadavku, že všichni, kdo jakýmkoli způsobem přicházejí do styku s potravinami - při jejich nákupu, skladování, přípravě, výdeji a všichni, kteří jakýmkoliv způsobem manipulují s pitnou vodou - převoz, přenášení, příprava nápojů apod.

Máme kousek od tábora rybník, kde se dá koupat a každoročně tam chodíme. Chodí tam i místní. Můžeme tam chodit i letos? Jak je to vůbec s koupáním (plaváním) na táboře? Můžeme chodit i na veřejná koupaliště?

Návštěvy veřejných koupališť, stejně jako jiných veřejných míst, by měly být omezeny na nejmenší možnou míru. Nesporně je rozdíl mezi rybníkem, kam chodí pár dětí z blízké vesnice, a koupalištěm, kde je „hlava na hlavě“, ale to už je nutno vyhodnotit podle konkrétních podmínek (včetně aktuálního množství ☺ žabince/sinic v onom rybníku). Ostatně opět nezapomeňme, že obecně je koupání povoleno pouze na místech k tomu určených.

Opravdu musíme minimalizovat kontakt s okolím? Vždycky jezdíme s dětmi na výlety do města a dáváme jim rozchod, to letos nemůžeme?

Není to striktně zakázáno, ale podobné výlety - a tím méně s rozchodem, kdy není možné zajistit dozor - je jasně doporučeno z programu táborů vyloučit. Podobně je to s návštěvnými dny rodičů a návštěvami na táborech obecně. Pokud by takovýto kontakt byl přeci jen nezbytný, je nutné při něm dodržet všechna platná opatření dle aktuální epidemiologické situace (nošení roušek apod.).

Nákup - zvážít dle podmínek tábora/základny:

- dávkovače s mýdlem ideálně desinfekčním - do umýváren, do kuchyně
- dávkovače s desinfekcí - do umýváren, do kuchyně, do jídelny, do ošetřovny
- desinfekce na povrchy - v kuchyni samostatná, v jídelně na stoly, v umývárkách
- desinfekce do vody na vytírání
- nástroje na úklid (hadry, kýble košťata)? Samostatně pro WC, umývárnu a určitě kuchyň
- roušky pro kuchyni, roušky pro účastníky tábora, pokud by se měly vyvařovat tak asi mimo kuchyň
- rukavice pro kuchyň, rukavice pro úklid, rukavice pro zdravotníka při ošetření
- jednorázové ručníky - do kuchyně a do umývárny.

^{3/} Rozhodně řešit s HS v místě konání tábora.

^{4/} Naštěstí není žádáno vyčlenění toalety pro množící se genderové identity ☺.